SVEUČILIŠTE U ZAGREBU Fakultet elektrotehnike i računarstva

Predmet: Teorija informacije (34315) Ak. godina: 2012./2013. Predavač: doc.dr.sc. željko *i*lić

Prva domaća zadaća

Zadatak /zi 8/:

Na ulazu diskretnog komunikacijskog kanala, sa smetnjama, pojavljuju se tri simbola $X=\{x_1, x_2, x_3\}$. Na izlazu istog kanala pojavljuju se simboli $Y=\{y_1, y_2, y_3\}$. Statističke veze između ulaznog i izlaznog skupa simbola dane su preko matrice združenih vjerojatnosti - $[p(x_i, y_i)]$:

$$[p(x_i, y_j)] = \begin{bmatrix} p_{11} & p_{12} & p_{13} \\ p_{21} & p_{22} & p_{23} \\ p_{31} & p_{32} & p_{33} \end{bmatrix}.$$

Odredite vrijednosti $p_{11},...,p_{33}$ za koje se postiže maksimum H(X, Y). Također, $p(x_1)=1/2$; $p(x_2)=1/4$; $p(y_1)=1/3$ i $p(y_2)=1/6$.

$$Rje\check{s}enje: \left[\left[p(x_i, y_j) \right] = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & \frac{1}{12} & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{12} & \frac{1}{24} & \frac{1}{8} \\ \frac{1}{12} & \frac{1}{24} & \frac{1}{8} \end{bmatrix} \right]$$

Zadatak /zi 21/:

(I. dio) Neka su X i Y slučajne varijable koje poprimaju vrijednosti iz skupova $x \in \{0, 1\}$ i $y \in \{0, 1, 2\}$, slijedno gledano. Neka je $p(X=x, Y=y)=K\cdot(x+y), K\in \mathbb{R}^+$. Odredite:

- i) *K*.
- ii) H(X).
- iii) H(Y).
- iv) I(X;Y).

(II. dio)

v) Neka je Z slučajna varijabla koja poprima vrijednosti iz skupa {0, 1} i neka je

$$p(Z = z) = \begin{cases} p, & z = 0 \\ 1 - p, & z = 1 \end{cases}$$

Neka je p slučajna varijabla koja poprima, s jednakom vjerojatnosti, vrijednosti iz skupa {0, 0.5, 1}. Kolika je očekivana vrijednost entropije slučajne varijable Z?

Rješenje: [i) 1/9; ii) 0,9183 bit/simbol; iii) 1,3516 bit/simbol; iv) 0,0728 bit/simbol; v) 1/3 bit/simbol]

Zadatak /zi 15/:

Mjerni uređaj mjeri napon čija je funkcija gustoće vjerojatnosti zadana jednadžbom

$$f(u) = a \cdot u \cdot (3 - u), u \in [0,3]$$

$$f(u) = 0, u \notin [0,3]$$

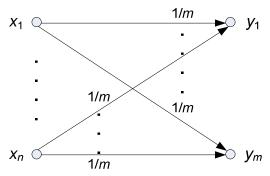
$$a \in \mathbf{R}$$

Uređaj može prikazati samo cijele brojeve i polovine, koji su zaokruženi na prvi veću vrijednost (npr. 1,2V se zaokružuje na 1,5 V, a 1,9 V se zaokružuje na 2,0 V). Ako se napon uzorkuje svakih 10 ms, koliki je ukupni srednji sadržaj informacije generiran za jednu minutu?

Rješenje: [1,83 kbyte]

Zadatak /zi 16/:

Razmatrajte diskretni informacijski kanal s međusobno neovisnim ulazima i izlazima, prikazan na slici.

Vjerojatnosti pojave simbola na ulazu kanala zadane su kao $p(x_i)$, i = 1, ..., n. Vjerojatnosti pojave simbola na izlazu kanala zadane su kao $p(y_i)$, j = 1, ..., m. Nadalje, vrijedi:

$$\sum_{i=1}^{n} p(x_i) = \sum_{j=1}^{m} p(y_j) = 1$$

Nadalje, svaki ulazni simbol x_i , i = 1, ..., n, preslikava se u bilo koji od izlaznih simbola y_j , j = 1, ..., m, s jednakom vjerojatnošću: $p(y_j|x_i) = 1/m$, $\forall i, j$. Kanal je dodatno definiran matricom združenih vjerojatnosti [P(X,Y)] koja ima m identičnih stupaca:

$$[P(X,Y)] = \begin{bmatrix} p_1 & p_1 & \dots & p_1 \\ p_2 & p_2 & \dots & p_2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ p_n & p_n & \dots & p_n \end{bmatrix}$$

U potpitanjima i), ii, iii) i iv) odredite tražene veličine kao funkcije isključivo varijabli m i p_i :

- i) Izraz za H(X).
- ii) Izraz za H(Y).
- iii) Izraz za H(X|Y)
- iv) Izraz za i H(Y|X).

Rješenje:

i) i iii)

$$H(X) = H(X|Y) = -m \cdot \sum_{i=1}^{k(p_i)} p_i \cdot \log_2(m \cdot p_i) = -\log_2(m) - m \cdot \sum_{i=1}^{k(p_i)} p_i \cdot \log_2 p_i \quad \frac{\text{bit}}{\text{simbol}}$$
ii) i iv)

$$H(Y) = H(Y|X) = \log_2 m \quad \frac{\text{bit}}{\text{simbol}}$$